

ber 24.
 kos Tiszar
 dbirtokos
 Perjámos
 cég által
 yi lakos-
 3 darab
 folvó évi
 3 óra-
 án, köz-
 kikiáltási
 nyilvános
 viselni.
 Gyula
 zzó.
 el.
 obás
 kkel
 án-
 far-
 okat
 anba
 smelet
 874-2.1
 ás.
 zela
 llett.)
 eladó
 emény,
 képes
 :: ::
 an. —
 t
 at
 eleg
 ág

Szerkesztői iroda:
 Nagybecskerek Zápolya-
 utca 1., hová a lap szel-
 lemi részét illető min-
 den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
 Pleitz Fer. Pál könyv-
 nyomdája Nagybeske-
 rek, Zápolya-u. 1., hová
 a hirdetések, előfizetések
 és a lap szétküldésére
 vonatkozó felszólalások
 intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Nagybecskerek, 1916.

XLV. évfolyam, 271. szám.

Szombat, november 25.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 28 K
 Félévre — — — 14 K
 Negyedévre — — 7 K
 Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket
 a kiadóhivatal vesz föl.
 Azonkívül az összes hir-
 :: :: detési irodák. :: ::
 Megjelenik vasár- és
 ünnepnapok kivételével
 mindennap d. u. 5 órakor

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott távirati jelentései. —

A trónváltozás eseményei. Mackensen átkelt a Dunán.

A trónváltozás.

Az elhunyt király ravatala körül. — Károly király a karácsonyt Budapesten tölti.

A trónváltozás eseményeiről ma délután a következő táviratokat kaptuk:

Az elhunyt király ravatala körül.

Budapest, nov. 25. Bécsből sürgönyzik:

Augusztia német császárné november 28-ikán Bécsbe érkezik. A pályaudvaron Zita királyné fogadja udvarhölgyével Kállay Erzsébettel.

Budapest, nov. 25. Csernoch János hercegprimás Esztergomból ma ideérkezik és holnap tanácskoznia fog Tisza István gróf miniszterelnökkel az elhunyt király temetésére és az azután következő egyházi és közjogi ünnepekre vonatkozólag.

Budapest, nov. 25. Sándor János belügyminiszter ma rendeletet fog kibocsátani, amely szerint a király temetését követő gyászistentiszteletig minden színház, mulató és mozi zárva marad minden nyilvános helyen a zene szünetel. A rendelet szerint a mulatók, színházak és mozik december 2-ig zárva maradnak.

Az új király pár Budapesten tölti a karácsonyt.

Budapest, nov. 25. Bécsből sürgönyzik:

December 15-ikén a királyi pár Budapestre utazik, ahol január elsejéig marad.

Budapest, nov. 25. Bécsből sürgönyzik: Hivatalosan jelentik:

Károly király és Zita királyné egész udvartartásukkal december közepén Budapestre érkeznek. Intézkedések történtek, hogy a budai királyi várban megtegyék az előkészületeket. Az utazás napját még nem állapították meg.

A magyar kormány bemutatkozása a királynál.

Budapest, nov. 25. A magyar kormány tagjai november 28-án Bécsbe

utaznak, hogy a királynak bemutatkozzanak.

Az új király eskütétele.

Budapest, nov. 25. Bécsből sürgönyzik:

Károly király eskütétele Bécsben december hó 10-ikén lesz.

A király nevelőjének nyilatkozata a királyról.

Budapest, nov. 25. Gróf Wallis György Károly király nevelője az Est bécsi munkatársának érdekes nyilatkozatot tett az új királyról:

Wallis gróf elmondotta, hogy a királylyal tizenöt éves korában nagy utazást tett inkognitóban Magyarországon. Jártak a fővárosban, Debreczenben, Erdélyben s megtekintették Nagyszebent, Brassót és Bukovinát.

Mikor a Bécsben állomásozó 39 ik gyalogezredhez került, a debreczeni fiuk nem hittek füleiknek, mikor a főherceget magyarul hallották beszélni. Jellemzően három szóval lehet: Szerénység, kötelességtudás, sziv. Minta családfő mintaférj és apa.

A tudósító megkérdezte a király nevelőjét, hogy nyilatkozott-e a király a magyar katonákról, amire Wallis gróf ezt válaszolta:

— Igen. Azt mondta, hogy a legjobb katonák a magyarok és a tiroliak.

Mackensen átkelt a Dunán.

Mackensen seregei több ponton átkeltek a Dunán. — Uj hírek a békéről.

A világháboru eseményeiről a ma délután folyamán tudósítónk a következőket táviratozza:

Mackensen seregei több ponton átkeltek a Dunán.

Budapest, nov. 25. Szófiából sürgönyzik: A bolgár vezérkar jelenti e hó 24-ikén:

A Duna mentén Gigennél, Orsovánál, Lomnál és Vidinnél a szövetséges csapatok megszállták a dunai szigeteket.

Budapest, nov. 25. Berlinből sürgönyzik: A Wolf-ügynökség jelenti:

E hó 24-ikén este Mackensen haderői több helyen átkeltek a Dunán.

Budapest, nov. 25. Bernből sürgönyzik:

Este érkezett ide Rómán keresztül a bukaresti hír, hogy Mackensen, midőn Falkenhayn csapataival leérkezett az oláh síkságra és Krajován át elérkezett az Olt folyóhoz, több ponton átkelt a Dunán és most Bukarestet fenyegeti.

A Duna román oldalán nagy harc folyik. Bukarestben fejvesztett pánik tört ki az újabb veszedelemre.

Budapest, nov. 25. Bernből sürgönyzik: A párisi Petit Journal írja:

Falkenhayn offenzívája kitünően kombinált hadművelet. Falkenhayn célja most már nem Bukarest elfoglalása, hanem az, hogy a románokat teljesen megverje.

A Temps aggódik, hogy az oroszvai román sereget bekerítik. Oroszország gyors segítségének nélkül Románia elveszett.

Uj orosz miniszterelnök

Budapest, nov. 25. Szentpétervárról sürgönyzik:

Mint hivatalosan jelentik, Stürmer helyébe Trepov államtitkárt miniszterelnökké kinevezték.

Uj hírek a békéről.

Budapest, Münchenből sürgönyzi az Esti Ujság tudósítója:

A Münchener Neueste Zeitung közli azt a cikket, amelyben a „Newyork Times” a legangolabb amerikai lap, annak a teóriának a védelmére kél, hogy megérett az idő a békére. Ez a dolog annál nagyobb jelentőségű, mert a Reuter-ügynökség minden megjegyzés és ellentmondás nélkül hosszú kivonatot küldött London számára a békecélekből.

Figyelemreméltó az is, hogy Hollandiában, különösen pénzügyi körökben az a felfogás kapott tulsulyra, hogy bizonyos béke-tárgyalások vannak a levegőben.

Meg kell említeni a londoni Nation cikkét is, amelyben Grey legutóbbi beszédével foglalkozik és kijelenti, hogy a békeliga alakításával a közeli békekötés legfőbb akadályát el lehet háritani.

A hágai „Nieuve Courant” jelenti egy londoni levelében, hogy Angliában a békeszémének nagy visszhangja van. A független munkáspárt hetenkint 150 népgyűlést tart, amelyeken az ellenség megsemmisítéséről való lemondással a béketárgyalások megindítását követelik.

Berlinből sürgönyzik: Mint a Stambának Washingtonból jelentik, Wilson lépéseket fog tenni az összes európai nagyhatalmaknál, különösen Németországnál és Angliánál, hogy egyezségi alapot keressen e két háborus csoport között.

Alkalmom a pénzszerzésre.

— nov. 25.

Öreg jó királyunk halála gyászba borította az egész országot, de azért a nemzet gyászkontösben is tovább él, életszerveinek működése egy percre sem szünetelhet. Akik élve maradtak, azoknak gondoskodniok kell mindenről, ami a nemzet életföntartására szükséges. Egyebek közt arról is, hogy az új király beválthassa proklamációjában tett jószándéku ígértét:

— Mindent meg akarok tenni, hogy a háboru borzalmait elmuljanak s újra megkívánom szerezni népeimnek a béke áldásait, mihelyest azt fegyvereink becsülete s államunk létérdeke megengedi.

Segítsük ebben a történelmi nagy szándékában ifjú királyunkat azzal, hogy mindent adjunk meg, aminek segítségével „fegyvereink becsülete“ esoribatlanul kerülhet ki a háboruból.

Hazafi kötelesség hadikölcsönt jegyezni, ámde ha ezuttal nem utalnánk is erre a kötelességre, csak pusztán a rideg üzleti haszon szemléltetésre szorítkozunk, akkor is könnyű pár szóval bebizonyítani, hogy saját érdeke ellen vétene bárki ha az ötödik hadikölcsönre való jegyzést elmulasztaná. Ez mostanság a leggyümölcsözőbb tőkebefektetés. A kibocsátás mind a két fajtája a lehető legnagyobb előnyök mellett még bizonyos kedvezményeket is nyújt és úgy a járadék, mint a törlesztési kötvény jóval fölül kamatoz a hat százalékon s azután maguknak a kötvényeknek pénzürtéke is évről-évre emelkedik. Eképpen ezek a kötvények háboru után mindenféle befektetésre, vállalkozásra, ingatlanok vásárlására, egyáltalán bármifajta fizetések teljesítésére legalkalmasabbnak kínálkoznak. Siessen tehát mindenki a kínálkozó alkalmat megragadni.

A kenyér.

— nov. 22.

Ellenségeink gögösen és fenhéjazóan hirdetik biztosnak a győzelmüket. Nem ismeri a német — hangoztatják felénk a szigetországból — az angol kitartást, az angol makacsságot! A végtelen Oroszországot nem lehet legyőzni! kiáltják hozzánk a cár birodalmából.

De mikor néha-néha a mieink vasökle nehéz pörölyütéssel zuhan le rájuk, vagy amikor arra eszmélnek, hogy egy-egy piciny sikerükért tulságosan sok vért fizettek, akkor filozófusok lesznek, akkor vigasztalást keresnek a gondolatban, hogy: úgy sem a harctéren dől el a háboru! Hát hol akarnak dönteni?

A blokádban, a kiehéztetésünkben van az a fegyverük, amelynek mi nem állhatunk ellen?

Ők alighanem ezt hiszik s ezért is vannak rajta, hogy minél teljesebbé tegyék a tengerektől, a semleges piacoktól való elzáratásunkat.

De mi régen megtaláltuk már a védelem hatékony eszközeit a gyomor harcvoalán is, ami pedig, el kell ismerni, a háborunak nem a legkönnyebb, legveszélytelenebb frontja. Takarékoság és szervezethez, ezek itt a védő fegyverek. Belátjuk, hogy még nem oly tökéletesek, mint ama többiek, amiknek súlyát és fölényét állandóan érzik ellenségeink. De mi folyton tanulunk s ami még tökéletlen a védekezésünkben, azt napról-napra javítjuk.

Az élemezésben a szervezethez nem elég tökéletes. Még a német organizálás-

ban is voltak hibák és Hindenburg nyomós szava is ezen a téren sürgeti a javítást. A mezőgazdaság igyekvése a többtermelésre, a készletek nyilvántartásra és igazságos elosztásra, a nyereszkesedés, az uzsora letörése, — ezek a kívánatos orvosságok.

A mi országos élelmezési hivatalunk ebben az irányban jól kezdte a működését. Gondoskodik jó és kellő mennyiségű vetőmagról; most hozzáfogott a magánosoknál levő készletek föltáráshoz; a halmozók és rejtgetők közt nem kiméli a nagyokat sem. A készletek föltárása lesz a legnehezebb földadata, de hinni lehet, hogy sikeresen megbirkózik vele. Az lenne az igazság, ha kenyérből a gazdagnak se lehetne többje, mint amennyi átlag öt megilleti az országos készlet pontos elosztásából. Szegény ne mondhasa keserűséggel, hogy kenyérinségben szenved, mikor a gazdag a több hus mellé több kenyeret is kaphat. Ha százhusz gram az egy személy adagja, akkor a milliomos se kaphasson többet. De a falusi ember se tölthesse meg több kenyérral a gyomrát, mint a városi. Általában minden kedvezésnek, amelyben eddig valaki részesült, liszt s a kenyér dolgában, meg kell szünnie.

Mi nem kételkedünk abban, hogy szervezethezünk egyre tökéletesedik s hogy teljes fölkészültségben a front mögött is leverjük az ellenséget, épp úgy, mint a harctereken.

HIREK.

— **Hivatalos jelentések november hó 24-ikéről.** A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a harctéri eseményekről:

Höfer jelentései:

Keleti harctér:

József főherceg vezérezredes hadsereg-arcvonala: Orsovától keletre osztrák-magyar és német csapatok az ellenséget visszavették. Turnu-Severin is birtokunkban van. Krajován keresztül vonuló haderőink éleikkel elérték az Olt-folyót. A Rimnik Valcea területen az ellenség épujgy mint eddig szívósan ellenáll.

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: Popolak repülőhadnagyunk, akit Bródytól északra végzett felderítő útján három orosz harcirepülő megtámadott, támadóit megfutamította és kényszerítette őket, hogy saját vonalaik mögött zuhanó repüléssel leszálljanak.

Olasz harctér:

Miután az utóbbi hetek igen kedvezőtlen időjárás viszonyai megjavultak, a tüzérségi harc több szakaszon, különösen a Karszt-fensíkon újból megkezdődött, anélkül azonban, hogy eddig nagyobb hevességre emelkedett volna.

Délkeleti harctér:

A cs. és kir. csapatok körletében a helyzet változatlan.

A német nagyfőhadiszállás jelentései:

Nyugati harctér:

Albrecht württembergi herceg hadserege: Az Ypern és Wyschäte-hajlásban a tüzérségi tevékenység időnkint feléledt. Rupprecht trónörökös hadserege: Az Ancrétól északra délután erős tüzelés kezdődött, amely a déli partra is átterjedt. Az angolok több támadást indítottak, amelyek sehol sem érték el állásainkat s nagy veszteségük mellett legnagyobb részt már zárótűzünkben omlottak össze. A St. Pierre Vaast-erdőben és a Sommetól délre Chaulnes vidékéig a látásra kedvező időben heves tüzérségi harc folyt.

Keleti harctér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: Nem volt nagyobb harci tevékenység. József főherceg vezérezredes arcvonala: Az oláh síkságon Falkenhayn gyalogsági tábornok csapatai az Olthoz közelednek. Románia nyugati szögletében megtört az ellenség ellenállása. Orsovát és Turnu-Severint elfoglaltuk.

Balkán harctér:

Mackensen vezértábornagy hadserege:

A dobudzsai arcvonal jobbszárnyán bolgár csapatok előretöréssel állásaink előtéréből visszavetettek orosz erőket. A hadsereg más pontjain is harci érintkezés áll fenn. A Duna mentén harcok.

Macedóniai arcvonal:

A Prespa-tó és a Cserna-tó között több helyen erős tüzérségi tűz. Az ellenségnek Monasztirtól északnyugatra és Makovónál intézett részleges előretörései megghiusultak. — Lu-dendorff.

— **Torontálvármegye és a trónváltozás.**

Torontálvármegye törvényhatósága november 27-ikén, hétfőn délelőtt 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyetlen tárgya a trónváltozás lesz. A közgyűlésen az elnöklő dr. Dellimanics Lajos főispán be fogja jelenteni Első Ferenc József királyunk halálát, amire a törvényhatóság nevében Jankó Ágoston udvari tanácsos alispán fog megemlékezni az elhunyt királyról s indítványozni fogja, hogy a törvényhatóság jegyzőkönyvileg örökítse meg nagy gyászát és fájdalmas részvétét.

Utána következik Negyedik Károly király trónralépésének bejelentése, amire a törvényhatóság nevében ismét az alispán fogja a vármegye érzelmeit és üdvözletét tolmácsolni s ennek jegyzőkönyvbe való iktatását indítványozni. A törvényhatóság két határozatot azután fölterjesztik a kormányhoz. Ezzel a közgyűlés folytatását másnapra, keddre halasztják, amikor a tárgysorozaton levő ügyeket intézik el. A közgyűlés után a törvényhatóság tagjai a plébánia-templomba vonulnak és részt vesznek ott az ez alkalomból tartandó gyászistentiszteleten.

— **Gyászmisék elhunyt királyunkért.** Elhunyt királyunkért két gyászmise lesz a nagybecskereki róm. kath. templomban. Az egyik november hó 27-ikén, hétfőn a vármegyei közgyűlés alkalmából délelőtt 11 órakor lesz, amelyen a törvényhatóság testületileg vesz részt.

A másik gyászmisét csütörtökön november 30-ikán, a király temetése napján tartják, amikor az összes hatóságok, testületek és intézetek vesznek részt a rekviemen. Ezen az istentiszteleten jelennek meg az iskolák növendékei is. A hétfőn délelőtt 11 órakor tartandó gyászmise alkalmával az egyházi erősített énekkar a 12-ik gyalogezred zenekarának közreműködésével Weninger József egyházi kar-nagy vezénylese mellett Gruber József híres „Requiem“-jét adja elő. Az orgonát Weninger Irénke fogja játszani.

A f. hó 30-án tartandó Requiemnél pedig az egyházi énekkar a katonazenekar közreműködése mellett előadja: Verdi: „Requiem“-jét (Introitus), Mozart W. A.: „Dies irae“-t és „Tuba mirum“-ját nagy zenekarral, a többi részeket és a „Liberia“-t pedig a Gruber József Requiem-jéből.

— **Katonai kitüntetés.** A király Hoffmann György 29. gy. ezredbeli tart. hadnagynak az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartása elismerésül a hadiékretményes 3. oszt. katonai érdemkeresztet adományozta.

— **A szabadliceum első előadása.** A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület nagybecskereki szabadliceum vasárnap, november hó 26-ikán d. u. 4 órakor tartja a nagybecskereki kasszinó-társulat nagytermében első előadását. Az előadás tárgya: Nemzet és népesedés. Előadó dr. Szentiványi Ferenc vármegyei árvaszéki ülnök. Az előadás főbb pontjai: Egyén, társadalom, népesedés, állam. — A nemzet etikai, politikai, gazdasági, társadalmi és fajji jelentősége. — A nemzeti lét követelményei és azok biztosítása, az igazi hazafiság. — A nemzetek politikai és gazdasági versenye, az egyének boldogulása. — A népesedés politikai, közgazdasági követelményei. — A nyelv és társadalmi szerepe a nemzeti életben. — Az állam feladata a nemzeti népesedés és a nemzet fönnállása érdekében. — Az előadás pontban 4 órakor kezdődik, belépődíj nincs.

— **Elismerés a hadikölcsönökért.** A m. kir. pénzügyminiszter az 1914. évben kitört világháboru dicsőséges megvívhatása érdekében kibocsátott magyar állami hadikölcsönök

sikerének előmozdítása körül szerzett érdemek elismerésül a királytól nyert felhatalmazása alapján újabban a következő torontáliaknak állított ki elismerő okleveleket:

Alexich Bogolyub vármegyei főlevéltáros, Arzits Péter egri gör. kel. tanító, Ádám Sándor Magyarcsérnye község jegyzője, Banschák Ágoston Ferencfalom község jegyzője, Bartóle János Csátad község jegyzője, Bene Géza Keviszöllös község jegyzője, Berton Lajos zsigmondfalvai igazgató-tanító, Bezdán József torontáltordai esperesplébános, Bittó Gyula tamásfalvai áll. el. népiszkolai igazgató-tanító, Bodnár Sándor Csóka község jegyzője, D. Bodó Mátás Alsóttebe község jegyzője, D. Bodó Sándor Klári község jegyzője, Bogdán Vazul Egres község jegyzője, Bozsán Szevetózar Csernye község jegyzője, Breitkopf Kálmán Törökbecse község jegyzője, Brezsovszky Imre a csőszteleki hitelszövetkezet elnöke, Budur Sándor Torontálsziget község jegyzője, Bugarszky Milivoy nagybecskereki gör. kel. tanító.

Az elismerő oklevelek adományozásának közlése a hivatalos lap még folytatja.

— **A fémátvétel.** A hadicélokra igénybevett, de be nem szolgáltatott fém tárgyak átvétele dolgában a vármegye alispánja rendeletileg utasítja a közigazgatási hatóságokat, hogy a megalakított fémátvételi bizottságok kezdjék meg működésüket, akiknek működésükben olyképp kell eljárni, hogy a fémátvétel december hó 31-ig okvetlenül be legyen fejezve. Az átvételi bizottságnak feladata lesz továbbá, azokat a fém tárgyakat átvenni, amelyeket az átvételi bizottság és az ellenőrző bizottság a beszolgáltatási kötelezettség teljesítésének ellenőrzése közben a beszolgáltatásra kötelezetteknek talált és a beszolgáltatásra kijelölt. Végül pedig a bizottságnak át kell venni azokat a fém tárgyakat is, amelyeket a beszolgáltatásra kötelezettek — anélkül, hogy halasztást kaptak volna, bármely más oknál fogva nem szolgáltatottak be és amelyeket a beszolgáltatásra kötelezetteknek az utólagos átvételek alkalmával kellene beszolgáltatniok. Az ily beszolgáltatásra kötelezettek azzal, hogy fém tárgyaikat nem a kellő időben szolgáltatották be, mulasztást követtek el ugyan, mindazonáltal azokra vonatkozólag, akik fém tárgyaikat önként adják át az utólagos átvételeknél ezuttal megbízott bizottságnak, a kihágási eljárás megindításától a honvédelmi miniszter eltekint.

— **Öfelsége a katonák karácsonyáért.** A Hadsegélyező Hivatal és a Vöröskereszt együttes karácsonyi akciója egyre szélesebb arányokat ölt. Öfelsége a király az idén is elsőnek jelentkezett a harctéri hősök karácsonyi megajándékozására: magánpénztárából tizezer koronát utalt ki az akcióra, amelyet egyébként is legmelegebb pártfogásával biztosított.

— **Adományok.** Az erdélyi menekültek javára újabban a következők adományozták ruhaneműeket a rendőrség útján: Marosj N. Pányi János. Ládaj Kálmán. özv. Urósevics Teodoszine. Brones Ernő jbiró. Kovács Andorné. Janis János. özv. Veajkovics Milanné. özv. Lukics Lyubomirné. br. Pásthory őrnagy. Pöczl Kálmán. Azonkívül Tóth József 1 koronát, Marcoin Jenő 2 koronát, Tóth György 3 koronát.

— **Az egykoronás bankjegyek kibocsátása.** Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa tegnapi ülésén elhatározta, hogy az új 50 koronás bankjegyeket december 18-án, az új egykoronás bankjegyeket pedig december 21-én bocsátja ki. Az erre vonatkozó hirdetmény december 9-én jelenik meg.

— **Öt és félmillió háborus jótékonyági célokra.** Magyarországon még nem voltak olyan eredményes gyűjtési akciók, mint azok, amelyeket Az Est indított a háborus emberbaráti célokra. Az Est első ilyen gyűjtés-akciója a háboruban megvakult hőseink ellátásának céljára már az első hetekben százezreket eredményezett. A nagyközönség adakozó kedve még most se lankadt, úgy, hogy eddig 1.200.000 koronát meghaladó összeg gyűlt erre a célra. A kárpáti csatákban feldult

magyar falvak építésére indított gyűjtést is közel 1.200.000 koronával zárta le. Az Est. Amikor pedig a román árulás erdélyi testvéreinket hontalanná tette, az első héten naponta több százezer korona adomány folyt be és a jószi áradata még most is ontja a pénzt, úgy, hogy ez a gyűjtés az egy és háromnegyed millió koronát már meghaladta. Az Est nagypublicitásának és népszerűségének a megnyilvánulásai ezek a nagyszabású gyűjtések. A fentemlített összegeknek a hadiözvegyeknek, árváknak, rokkantoknak és a háború más csapása által közvetlen vagy közvetve sújtottaknak is befolyt 1½ millió koronán felüli összeg, úgy, hogy Az Est eddigi gyűjtései meghaladják az 5½ millió koronát. És ha megemlítjük, hogy az 5½ millió nem nagy adományokból, hanem nagyrészt a harctérien küzdő hősök és a szerény jövedelmű milliók fil-léreiből gyűlt össze, képet adunk arról, hogy Az Est-et Magyarországon palotákban és kunyhókban egyaránt olvassák és szeretik.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Guin Vojin gk. földmives és Tabacska Zsófia gk. — Kavakov Károly gk. mészáros és Popov Kovinka gk. — Hedrich Károly ref. pincér és Koteles Etelka ref.

Születések: Farkas István ág. h. ev. földmives, leány. — Atyin Emil gk. földm., fiu. — Angyel Lázár gk. napszámos, leány. — Graor Vazul gk. földmives, fiu.

Halálozások: Lóczy Irén rk. 19 hónapos, tüdőlob. — Koleszar Éva rk. 68 éves városi szegény, aggkór. — Turinszki Lázár gk. 66 éves napszámos, aggkór. — Steyer János rk. 75 éves napszámos, aggkór. — Dimitrijevic Györgyné gk. 76 éves, aggkór.

A nagybecskereki ékszerlopás tettesét elfogták.

— Budapestén fogták el a betörőt. —

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek, nov. 25.

A budapesti rendőrség a napokban elfogott egy betörőbandát, amely több nagy ékszerlopást követett el, így Pozsonyban és Nagyváradon.

A nyomozás során kiderült, hogy ennek a betörőbandának egyik tagja követte el a betörést Nagybecskereken is Goldberg Mihály ékszerésznél, akitől mintegy 30.000 kor. értékű ékszer vitt el. A betörőbanda elfogott két tagja: Pollák Nándor és Cseh János be is ismerték a nagybecskereki betörést, de melyikük volt itt a tettes, az még nincs megállapítva.

A nagybecskereki Goldberg-féle betörés tettesét annak idején Szegeden letartóztatták s Nagybecskerekre hozták. Vida Jánosnak mondotta magát, aki rövid ideig a Club-kávéházban pincéreskedett.

Az elfogott betörő azon az éjszakán, amikor Nagybecskerekre hozták, az öt kíséző szegedi detektív hanyagságából megszökött a rendőrség fogdájából.

A betörő kikérezkedett a félreeső helyre s innen a Rózsa-szálloda udvarára nyíló ablakon megszökött, hátrahagyva a sérvkötőjét.

Nyomban keresni kezdték, de nem találták. Később állapították meg, hogy a betörő bebújt a szálloda kéményébe s egész másnap estig itt rejtőzködött. Estefelé kibújt a teljesen összekormozott ember és a személyzet előtt kéményséprőnek adta ki magát s így menekült tovább annyira, hogy azután nem is jöttek tovább nyomára.

A nagybecskereki rendőrség folytatta a nyomozást s a hatvani vasuti állomás vendéglőjében fölfedeztek egy Vida nevű pincért, akit nyomban le is tartóztattak. Csakhamar kiderült azonban, hogy ez a Vida nem azonos a becskerekki betörővel, mert ennek kétoldali sérve volt, míg ellenben a hatvani Vida teljesen egészséges. A hatvani Vida azonban elmondotta, hogy tőle ellopták igazoló papírjait s valószínű, hogy a becskerekki betörő az ő papírjaival szerepelt Nagybecskereken.

Valószínű tehát, hogy a Budapesten elogott egyik betörő a Goldberg-féle betörés tettese s most a nagybecskereki rendőrség a budapesti rendőrségnél érdeklődik a részletek iránt, hogy a betörő kilétét megállapítsa.

A károsult Goldberg Mihály ékszerész is fölutazik Budapestre, hogy az esetleg még meglevő ékszerekhez hozzájusson.

Torontálvármegye virilistái.

Az 1917. évi legtöbb adót fizető megyei bizottsági tagok névjegyzéke.

(A *-gal jelöltek állami adója az 1886. évi XXI. t.-c. 26. §-a értelmében kétszeresen számított.)

Raity Lyuba földbirtokos Felsőttebe 1132 K 50 f.

Probst Alfréd kereskedő Torontálszécsány 1127 K 40 f.

Hegedüs Ferenc malomtulajdonos Mokrin 1125 K 74 f.

Kohlen Vilmos földbirtokos Nagyósz 1122 K 82 f.

Tatarin G. Tichamil földbirtokos T. Sziget 1122 K 34 f.

Hirtenstein Márk ügynök Nagybecskerek 1122 K 09 f.

Lehmann Mihály magánzó Nagybecskerek 1117 K 35 f.

Báró Csávossy Elemér földbirtokos Csene 1112 K 68 f.

Nagy Balog Antal földbirtokos Szaján 1106 K 12 f.

Helmbold Károly magánzó Nagybecskerek 1102 K 12 f.

Schlesinger Hermann kereskedő Zsombolya 1100 K.

Held Mihály földbirtokos Katalinfalva 1099 K 32 f.

Márkov Mihály földbirtokos Melence 1098 K 80 f.

Tix Miklós földbirtokos Nagyjécsa 1097 K 96 f.

Ottlokán Lehel földbirtokos Gyála 1095 K 29 f.

Ambrózy József szappangyáros Nagybecskerek 1091 K 53 f.

Dr. Kardos Samu ügyvéd Nagybecskerek 1089 65 f.

Minnich Adám kereskedő Perjámos 1079 K 85 f.

Eiler Pál kereskedő Nagykirikinda 1077 K 67 f.

Herczföld Vilmos kereskedő Nagybecskerek 1077 K 40 f.

Baity István földbirtokos Feketető 1077 K 18 f.

Jolity Mladen földbirtokos Mokrin 1067 K 33 f.

Urbán Frigyes kereskedő Nagybecskerek 1064 K 68 f.

Hadfy Károly földbirtokos Nagyszentmiklós 1062 K 70 f.

Kovács Kálmán földbirtokos Bánlák 1061 K 91 f.

Mayer Henrik magánzó Nagybecskerek 1061 K 90 f.

Csik János földbirtokos Bocvár 1061 K 79 f.

Dr. Annan Ernő ügyvéd Nagybecskerek 1057 K 74 f.

* Dr. Bodócsy Antal ügyvéd Zsombolya 1057 K. (ügyv. okl.)
 Rittinger Adám földbirtokos Tolvád 1049 K 52 f.
 Wolfinger Izidor magánzó Nagybecskerek 1040 K 12 f.
 Lautschlager János földbirtokos Nagytószeg 1037 K 61 f.
 Braun Armin kereskedő Budapest 1036 K 27 f.
 Kristó Sándor földbirtokos Hódmezővásárhely 1032 K 55 f.
 Schwirtlich Alajos szeszgyáros Nagybecskerek 1031 K 24 f.
 Krnics Vitályos földbirtokos Bótos 1029 K 74 f.
 Dr. Ferch József ügyvéd Detta 1029 K 70 f.
 Kausch József földbirtokos Módos 1027 K 88 f.
 Szekulity Sebő földbirtokos Kumán 1026 K 32 f.
 Babics József jószágkormányzó Zsombolya 1026 K.
 Hajduska Jenő magánzó Nagybecskerek 1020 K 50 f.
 Popov Vitályos földbirtokos Mokrin 1019 K 84 f.
 Boberity Lyubomir földbirtokos Araes 1012 K 48 f.
 Remsing Mátyás vendéglős Nagybecskerek 1011 K 80 f.
 Malbaski Szvetisláv földbirtokos Ókeresztúr 1008 K 78 f.
 Kolling János földbirtokos Bocsár 1008 K 49 f.
 Lepedát Lehel szállító Nagyikinda 1007 K 63 f.
 Frecot Miklós földbirtokos Mária-erde 1002 K 93 f.
 Szabó János földbirtokos Nagyikinda 1001 K 22 f.
 Blázin Frigyes földbirtokos Araes 1000 K 23 f.
 Kmetykó Lajos szállodás Nagyikinda 994 K 30 f.
 Röhrich János birtokos Nagyszentmiklós 992 K 85 f.
 Rimmel Jakab kereskedő Perjámos 992 K 33 f.
 Pfanner Károly birtokos Máriaerde 978 K 34 f.
 Biacsi Pál birtokos Magyarcserepye 976 K 14 f.
 Mészáros János birtokos Nagyikinda 972 K 22 f.
 Szávics Szilárd jegyző Basahid 971 K 95 f.
 * Dr. Haidegger Lajos m. főorvos Nagybecskerek 968 K 88 f. (orv. okl.)
 Pick József kereskedő Zsombolya 967 K 90 f.
 Pick Rezső kereskedő Zsombolya 967 K 90 f.
 Dr. Hochstrasser János ügyvéd Nagyikinda 966 K 62 f.
 Deutsch Hermann birtokos Módos 964 K 04 f.
 Márkov Mózes birtokos Szőreg 961 K 15 f.
 Miskovics Miksa birtokos Szerbszentmárton 960 K 39 f.
 Schwarcz Antal birtokos Törökkani-za 959 K 53 f.
 Ifj. Szimits Pál birtokos Nagyikinda 947 K 19 f.
 Gerhardt János birtokos Szentborbála 942 K 26 f.
 Georgievics Emil birtokos Perlasz 935 K 49 f.
 Ifj. Mezin Jeremiás birtokos Nyerő 931 K 17 f.
 Eisel Miklós téglagyáros Kisósz 928 K 72 f.
 Stefanovics Sándor birtokos Nagybecskerek 921 K 20 f.
 Dr. Stefan Kristóf orvos Nagyikinda 918 K 81 f.
 Trifunác Novák birtokos Nagyikinda 914 K 74 f.
 Schwarcz Dávid kereskedő Nagyikinda 914 K 12 f.
 Sibul György birtokos Nagyikinda 912 K 10 f.

Frankl Jakab kereskedő Nagyikinda 905 K 56 f.
 Teschler Antal birtokos Detta 902 K 44 f.
 Marok Ernő birtokos Szárcsa 902 K 44 f.
 Máté Adolf birtokos Szőreg 893 K 52 f.
 Freund Adolf magánzó Nagybecskerek 893 K.
 Hiller László magánzó Bécs 893 K.
 Lupuleszku M. Gligor birtokos Uj-ozora 890 K 94 f.
 * Herresbacher Dénes lelkész Szaján 888 K 82 f. (lelk. okl.)
 Jovánov Radivoj birtokos Tiszahegyes 883 K 75 f.
 Ifj. Várady Miklós birtokos Szárcsa 874 K 52 f.
 Stefan Jakab kereskedő Módos 872 K 20 f.
 Pauli József birtokos Lovrin 858 K 17 f.
 Kadelsburger Lipót kereskedő Nagybecskerek 849 K 57 f.
 Kittelberger György birtokos Györgyháza 846 K 73 f.
 Popov Sándor birtokos Gyála 844 K 37 f.
 Paszku József birtokos Nagykomlós 841 K 31 f.
 Groszmann Pál birtokos Begafó 841 K 30 f.

(Vége.)

Raktár kiárusítás.

Költözködés miatt raktáromon lévő bársony kalapokat, velour-formákat, filz-formákat, diszített kalapokat s mindenféle kalapdiszket olcsón kiárusítok.

Tisztelettel

Schwarcz Gizela
(Eckstein pék mellett.)

(1366-42)

Kiadó

a volt Kadelburger Sándor-féle üzlethelyiség a Buza-tér és Écska-utca sarkán, 3 szobás lakással, nagy pincével és az összes mellékkeliségekkel azonnal vagy 1917 február hó elsejére. — Ugyanott az üzleti állványok és berendezések átvehetők, mire vonatkozólag tudakozódní lehet **KADELBURGER LIPÓT üzlethelyiségében Nagybecskereken, Aradáci-utca** —

Gadjanszky Dragomir
háztulajdonos, Módos.

Kinőtt

de jó állapotban levő

gyerekruhákat

ugymint télikabátot és meleg felsőruhákat megvesz

a rendőrkapitányság

Eladó cukrászda

A 46 év óta fennálló

HUBER-féle cukrászda

jutányos áron eladó.

Házvétel.

Keresek megvételre egy 4 szobás és megfelelő mellékkeliségekkel ellátott szolidan épített magánházat, lehetőleg nagy udvarral vagy kerttel. Ajánlatokat

Wehner divatszalonba
Nagybecskerek, Kinizsy-utca 4. l. emelet alá kérek. 1374—21

PEZSGÖDUGÓT

használt, azonban nem törött, veszek bármily mennyiségben, előzetes tudakozódás nélkül, utánvétellel, darabját 20 fillérért, ugyszintén használt palackdugó kilogrammját 4 koronáért. — Veszek új dugót is, de csak minta beküldése esetén.

Robicsek Adolf

parafadugógyára
Budapest, Nefelejts utca 15. sz.

1375—61

Ház eladó

NAGYBECSKEREKEN, ötszobás orlakással.

Ugyanott elköltözés folytán eladó néhány műtárgy, eredeti festmény, híres mesterek metszetei s képes folyóiratokból álló könyvtár is. — Közelebbit a kiadóhivatalban. —

1267—x.15

500 koronát

fizetek Önnek, ha **Ria-balsam** nevű gyökérszuszítóm tyukszemét, szemölcsseit és bőrkeményedéseit három nap alatt nem tünteti el fájdalom nélkül. Egy tégely ára jótálló levéllel együtt 1.75 K, három tégely 4 K, hat tégely 6.50 K. — Több száz köszönő- és elismerő-levél.

KEMÉNY Kassa — Postafiók 12 sz.

Kifutó leány

alkalmazást nyerhet azonnal nagyobb helybeli iparvállalatnál.